

Tallinna Leht

Toimetuse ja talituse:

Tallinn, Wene tän. 11a. — Telefon 428-29.
Tegewtoimetaja korteri telefon 433-55. — Kontor
awatud äripäewiti kella 9—17. — Toimetuse kõne-
tunnid kella 11 13.

Aunlute hinnad:		Telli mis hinnad:	
Ruulutekstiil	5 int. mm	1 kuu	25 senti
Etikettid	10 " "	3 kuu	65 "
Tekstis	12 " "	6 "	120 "
		12 "	225 "

Majanduspoliitiline nädalaleht.

Ilmub igal laupäeval.

Nr. 35. (52)

Laupäeval, 29. augustil 1931.

2. aastakäik.

Kas 100 milj. senti suurnikele?

Uus tulukas spekulatsioon.

Maarahwas hangeldajate lüa otjas.

Rukki hinnaks 8 senti.

See on meil nüüd juba üldiselt teada, et walitus oma wiljamonopoliga, õige-
mini, normihinnaga kokkusestetud wilja-
hulga realiseerimisega on mitte wäga wäi-
keles hädas. Suured wiljatagawarad sei-
sawad ladudes ja nendega ei ole senini
weel suudetud midagi teha. Ei ole wäid-
nud ühtegi wiljatariwitajat, kes oleks
pööranud otsekohele wiljaostru kawatsega
wiljawalidaja poole, küll olewat

aga koi jarooostetunginud
määratutesse salwedesse ning alandanud
ja rikkunud niigi juba alanenud wilja.

Üks aasta terawilja kaitseadust on
meile teinud selgeks, et meie riiklik maja-
pidamine on sellega saanud asjatundjate
arwestuste järele umbes üks miljon
krooni kahju. Seda kahju võib teisalt aga
selgitada ka nii, et riik peab erawiljaaride
kaudu ostetud rukki müüma samadele era-
wiljaaridele tagasi

üks miljon krooni odawa-
malt.

On selge, et sellest kahjust ei saa kuidagi
hilidada mööda. Wabaturul olewa rukki
hind on niimõrt odaw, et walitusel tuleb
wähemalt 25.000 tonni rukki müüa 4
senti alla oma hinna kilogrammilt. Sei-
selt on aga majandusministeeriumil ka-
tulatsioonid, mille järele saadaw kahju
loobetakse katta odawa wäliskrui fise-
meoga tulewat kowabel, kuna tänawane
kaaf ühes eelmise aasta ülejäägiga ei san-
da rahuldada aastatarwidust, nii et fise-
wedu muutub paratamatuks.

Wõningate wastutustundeta ringkon-
dade poolt lewitatud kuulujuttude wõjul
on meie põllumeheske sisenatnud kartus,
et walitus oma terawilja kaitsega ajab
praegu

Kokkumariemise äärel.

Kardetakse, kas walitus ostab üldse
tähelewat kaaki enam normihinnaga

üks, wõi jätab selle täielikult eraüleost-
jate ning waheltkauplejate hoolde. Nä-
dala eest majandusministeeriumist antud
informatsioon lükkab küll need kartused
ümber, kuid head teated ei lewine kunagi
sarnase kiirusega kui halwad. Üldiselt wa-
litseb rukkiturul praegu pea endine sega-
dus. Seda segadust on aga paljud wilja
waheltkauplejad ülesostjad hakanud pä-
ris edulalt kasutama spekulatsiooniks.
Sirmutatasse maameest kütisuga wõima-
tute juttudega ning tehakse ta niimõrt
pehmeks, et ta

oma rukki isegi 8 sentiga

kilogramm

ära müüb. Sarnast hõbematuks odawat
hinda on saanud juba mõnedki talupidajad,
lewitades ühtlasi omakorda alustanud
teateid wiljaturu korratuste üle teiste
talunikkude hulgas. Sarnane olukord on
üle kogu riigi moodustanud meil mingi
tiheda juhuslikkude wilja-üleostjate wõr-
gu, kes kasutawad maainimeste teadma-
tust ning kartlikkust omale lubamatult
suurte tulude hankimiseks. Realegi pea-
wad need wiljaarid omal arwul ka hulga
agente, kes liigutawad mööda maad weami-
selt talunikkude fiselewdamise eesmärgiga.

Loomulikult on sarnane seisukord meie
wiljaturul kaita lubamatu ning ülma-
janduslikult küllalt kahjulik. Walitus
peaks juba astuma wahel kindlal käel
ning looma wastawad takistused selle
laianalatuks ebaloomaliku nähte kõrwa-
damiseks.

Teatan

oma austatud kaubatarvitajale
ja ärisõpradele, et olen kitsa ruumi
tõttu oma

pesukaupluse üleviinud sellesamasse
maja Viru tänav 10 kõrvale ruumi

kus avaramate ruumide tõttu wõin pakkuda
igasuguseid kaup:

voodi, lana ja ihupesu riideid, vooditekke,
akna ja ukse kardinaid, tülkaupu jne.

Kõige austusega

Viru tän. 10 N. Teisenroth Viru tän. 10

Omad viitsad peksavad.

Loonijed ei poolda sotsialistide seadusi. Torm lõunawaheaja wastu.

Palgad alanevad.

Lainud nädalal peeti Tallinnas hul-
galisi tööliste koosolekuid, kus arutati
uue õnnistuse, kaitse- ja tööaja seaduste
põhjal maksmapandawaid korraldusi.
Peaegu kõikide wabrikute ja tehaste töö-
listel olid enam kui pahased uue korra
üle, mis ahwardab tulla palju sefelidusi.
Segub jällegi, et teoreetiliselt võib asi
wõgagi ilus olla, kuid praktiline läbi-
viimine on footu midagi münd.

Koosolekutel osustati isegi
protesti awaldada

lõunawaheaja wastu, mida sugugi tar-
wiliks ei peeta. Meie tööline hindab
enam warajasemat töölt pääsmist kui
lõunawaheaga. Realegi ei ole üksi et-
teuõtte ka ilma seaduseta keelanud oma
töölistel lõuna söömiseks aega wõtta,

ilma, et seda õhtul oleks tööajale juurde
tagasi wõetud. Nüüd aga läheb tööpäew
õhtul 1½ tunni pikemaks.

Kuna suur hulk töölisti õhtust aega on
kasutanud enesearendamiseks ja mitmesu-
gusteks kodusteks toiminguteks enda ja
perekonna järele parandamiseks, on töö-
aja pikendamise walus üllatus.

Realegi on lõunawaheaja kasutamine
praktiliselt raske teostada. Paljud töö-
listel elawad

kangel töökojast

ja ei jona münd kui edasi-tagasi josta
ja söögi kiirelt alla kugistada. Kuna õhtu-
tul kodu mindi ja enne söögiaega end
pesti ning puhtalt rõiustatult tõesti
tunti puhkeajast mõnu, peab inimene
nüüd määrinud riietuses lauda istuma.
Sagadasti suurendab lõunawaheaga isegi
kulusid, sest mees peab aja wahesuse tõi-
tu hakkama mööda söögimajasid jõoma,
kuna perekond endale kodus süüa teeb.

Üldiselt nriisewad töölistel sotsialis-
tide üle, kes niisuguse eluwoõra seaduse
wabritseerisid.

Sotsialistid, saades warakult teada
Tallinna töölistonnas walitsewast mee-
loft, kutsusid hiljuti kokku olukorra
arutamiseks töölistwanemate koosoleku.
Kõlatuses ja tööliste meelepahaks jäeti
aga sellele koosolekule kutsumata enamus
töölistwanemast. Koosolekule pääsesid ai-
nult sotside liidritele ustayad selfime-
hed. Need siis tegid määrawa tähtsusega
otfused kogu Tallinna töölistonna ni-
mel, rõhutades, et töölistel pooldawad
lõunawaheaja maksmapanekut wabrikute-
tes.

Meeletuletuseks kaupmeestele ja töösturitele.

1. septembril hakkab maksma rida uusi
seadusi. Grilise tähtsuse omab kaupmees-
tele kolwatu wõistluse wastu wõit-
mise seadus. Selles seaduses osutuwad
paljud sellised toimingud karistatavateks,
mida paljud kaupmehed seni arwasiid ha-
rilikkudeks ja lubatavateks. Seepärast
soowitame igale kaupmehele süweneda
ilalnimetatud seadusesse. Wiitamine,
seaduse mittetundmine ja mittetäitmine
wõib tulla palju soowimatuid sefelidusi.

Oleks soowitaw, aegsasti rewideerimisele
wõtta äriblanketid, igasugused nimetused,
kuulutatud jne., enne kui see osutub hil-
jaks.

Töösturitel tuleb tähelepanu pöörata
samuti 1. sept. jõusse astuwatele kaitse-
wanemate- ja tööajaseadusele tööstuslik-
kudes kaitistes. Eriti wiimane seadus
nõuab täpset kohitsemist, kuna mittetäit-
mine toob kaasa ebameeldivaid üllatusi.

Kest- ja wäiketöösturite kongressi ettevalmis- tamiseks tehakse libedasti eeltööd.

Kest- ja wäiketöösturite huwide kaitse-
tiks tähelewal ajal osutus 27. ja 28. sept.
s. a. Tallinnas arapetaw üleriikline kon-
gress. Kuna mainitud kongressist loobetakse
häid tulemusi tööstusele, kasutatakse korra-
dada eriti rõhelt osawõttu, mis kujuneb mõ-
juwaks meelewaliduseks.

Kuid selle heaks tuleb teha palju ja inten-
siwseid kühutustööd. Tuleb võtta mööda pro-
wintsi, älesotfida tööstureid, neile osjosalus
äraselgitada. Esihoones tuleb muudugi suu-

remate kesskohtade külastamine. Nii korral-
datakse tulewal pühapäewal kühutuskoo-
solar. Järgneval pühapäewal ollakse
Tartus. Selle järele sõidetakse teistesse
pro-
Narwa, Kuressaarele jne.

Mainitud kühutuskoo-
neda wäga huwitawateks. Loobetakse suuri
osawõttu, kuna kühutustööd sõidawad tegema
meistrite kesskoosuse juhatusel.

Pagari- ja fondiitritöösturid ei saa
ka kuidagi hakkama 8-tunnilise töö-
päewaga. Wõib juhtuda, et 8 töö-
tundi on läbi ja töölistel peawad lahkuma,
kuid jaiab on weel ahjus. Et aga omi
saadusi mitte ahju jätta, peawad nad
palkama referentitöölisti. Nende palga ei
tah-
nii tuleb paratamatult palju alandada.

Moodsate tantsude kursused

H. Küttim.

Dipl. tantsuõp.

Olenumber - Gu-
roopa turneest
tagasi jõudnud.
Kwan kutsufed
algajale ja edasi-
jõudnutele. Ka-
was: 1931/1932.
aast. tantstuwad
tantstut. Moodne
elegantne stiil ja
lammut.

Segagr. algus
algajale teisi-
pääwal 1. sep-
tembril kl. 9 õht.

Wastuwõtt ehtalgal 10-12 e. l. ja
8-8 õhtul.
Wene tän. 20, telefon 428-96.

Aäremärkmeid.

Riikline hoolekanne kaunmeeste üle. — Töäjaseaduse ümber.

Avalik nääklemine.

Kui ametisse astus praegune majandusminister, härra Pung, lubas ta muuseas ka võitlema hakata meie majanduses valitseva ebaterve võistlusega. Kahtlemata oli ja on praegugi ebaterve võistlus üks suuremaid pahesid, mis väärib tõsist tähelepanu. Nii on sageli sellest räägitud, et kui kusagil asutatakse äri, ja see juhtumisi tuleb endaga välja, siis tekivad sinna varsti hulga konkurente, mille lõpptulemuseks osutub kõikide pankrott.

Samasugune lugu on igasuguste tööstuste asutamisega. Kalli raha eest veetakse sisse masinaid, millised osutuvad vähe kõlbulisteks ja millised sageli jäävad vedeleva laadusesse, muutudes lõppeks vanarauaks. Siin on tõesti vaja tõkkeit, mis teatud määral pidurdaksid sellist mõistmatut ja rahvamajandusele kahjulikku tegevust.

Vaadeldes äsja maksmapandud uut tollitariifi, leiame seal mõndagi huvitavat, mis laseb oletada, et riik ise teataval määral enda peale on võtnud otsustamise selle üle, mis meile sobib ja mis mitte...

Nii näiteks leiame uuest tollitariifist järgmise huvitava lause: „Masinad ja seaded, kui on tõendatud, et neid kodumaa tööstus valmistada ei suuda, ja nad rahvamajanduslikult kasulikkude tööstuste sisseseadmiseks, või nende sisseseadete uuendamiseks ehk moderniseerimiseks kasutatakse, lastakse sisse majandusministeeriumi tunnistuse põhjal 75% tollimaksu alandamisega.“ Ka kummit lastakse tollivabalt sisse vedada majandusministeeriumi tunnistusega.

Toodud näidetest selgub, et otsustamise selle üle, mida sissevedada, teatud juhustel võtab endale juba majandusministeerium. Nagu ülal tähendatud, ei saa selle vastu vaielda, et ebakohast majandusliku tegevust takistatakse, milliseks muidugi ka osutub igasuguse kasu ta kreppli sissevedu. Kuid meile näib kahtlasena, kas sellise valve-

orgaani peavad moodustama just majandusministeeriumi ametnikud. Siin peaks sõna kaasa rääkida olema ikkagi ka praktiliselt töötavatel majandusnimestel, kes vähemalt täiendaksid rohelise laua taga valminud teoreetilisi otsuseid.

Igatahes on siin tegemist sümptomiga, mida tegelikud kaupmehed peaksid hakkama teravalt jälgima. Kaupmeeskond peab moodustama tiheda ja mõjuva organisatsiooni, muidu pudeneb ta iseseisvus tükk-tükilt maha; lõpuks peab ta veel aru andma igast oma liigutusest! Juba nüüdki on kaupmehed peaaegu selleni jõudnud välja, seepärast oleks tarvalik, et aegsasti abinõude otsimisele asutakse kaupmeeste vabadust varitsevate hädaohtude vältimiseks.

Kevadel ja isegi veel suvel oli Toompeal käsil kibe seaduste masindamine. Seadusi vorbiti valmis, nagu sooje kukleid, ainult selle vahega, et nendest kuklitest keegi ei tahtnud midagi teada, peale valmistajate eneste. Seaduste, mis kiirelt ja näiliselt uisapäisa olid tõlgitud välismaa omadest, ennustati süngelt tulevikku ja igasuguste kahjude tekitamist meie majandusele. Kuigi uued seadused hakkavad maksma alles 1. septembrist, on juba alganud oodatud skandaalid, millised vististi hakkavad peavali tegema seaduste vorpjaila.

Nii teatakse suurtest protestikoosolekutest Tallinna vabrikutes, mille põhjuseks on kuulus „töötajaseadus tööstuslikkudes käitistes“. Töölise otsuse järele olevat käitiste töötajaseaduses ettenähtud lõuna vaheaeg tööliste täiesti vastuvõtmatu.

Eriti rahulolematud olevat kõikide Tallinnas töötavate metallitööstuste töölised.

Kuna vabrikutöölised enne töötamist ilma lõunavaheajata, einetades vabadel silmapilkudel, seatakse nüüd sisse eriline lõunavaheaeg. Seetõttu peavad töölised ka kauem

viibima vabrikutes, mis kellelegi ei osutu vastuvõetavaks.

Eriti vihased olevat töölised sotsialistidele, pidades ülalmainitud seadust karuteeneks eneste suhtes.

Samuti on alanud käärimine trammiteenijate keskel. 1. septembril maksma hakkava seaduse alusel langeks suurema osa trammiteenijate teenistus ligi poole vähemaks. Trammiteenijate peakoosoleku otsusel esitas Tallinna Tänavraudteelaste Ühingu juhatus märgukirja linnavalitsusele, milles esildatakse trammiteenijate nõudmised. Märgukirjas olevat öeldud, et kui linnavalitsus trammiteenijate nõudmistele vastu ei tule, siis ähvardatakse lahkuda ametist või hakata streikima.

Käsitöösturid, pagarid jne., peaaegu erandita ennustavad tööpuuduse kasvu uue töötajaseaduse tagajärjel. Eks tulevik näita, millised õnnistused meile toovad kiired seaduste masindamised. —

Mujal maailmas on kombeks, et oma musta pesu pesemisega avalikkuse ees ollakse tagasihoidlikumad. Hoitakse piinlikult igasuguse avaliku poleemika eest, mis varju võiks heita rahvuslike omadustele, nagu see ilmneb omavahelises nääklemises, kadeduses, inetute kahtlustuste väljamõtlemises jne.

Kuid meil on asi hoopis teisiti. Kui keegi eestlane on sooritanud kas või väljapaistva sportlase saavutuse, tekivad kohe kaks leeri, kes ägedalt ja suurima vihaga asuvad üksteise materdamisele. Ning see omavaheline materdamine peab sündima avalikult, nii et välismaalased ka osa peavad saama sellest naudingu-
gust, ja eestlaste üle irvitamiseks ja mõnitamiseks hästi materjali koguda võiks!

Kui omal ajal Ameerika neiu Gertrud Ederle üle kaanali ujus, oli neiu tagasisõidul terve Ameerika teda rõõmujoovastuses vastu võtnud. Ent kui meie juures keegi üle Soome lahe ujub, pääseb norimine ja kahtlustamine kohe valla.

Mujal maailmas uurivad ja otsustavad sportlased asjaolu, kas keegi on ebasportlikult toiminud või mitte. Jaataval korral saab vastav isik vaikselt, ilma suurema halloa diskvalifitseeritud, ja asi on lõpetatud. Kas meigi juures tulevikus poleks võimalik likvideerida selliseid asjare vaikselt ja omavahelise asjaarutamisega? Ego.

Millal realiseeritakse riigi ruffitagavarafid?

Samas asjas kirjutatakse melle: Nagu teada, ostis riik suured ruffitagavarad kottu, millised paigutati ladudesse. Nagu ajalt imbuksid avalikkusele kuulujutud, nagu oleks osa nendest tagavaradest mõninate rüütelte ohvriks langenud, räägiti mit-
ja teiseid, ruttidest jne. Need kuulujutud said kiirelt kogu linnaulmest. Kuid kõik kuulujutud pole siiski eemale peletatud.

Siiski hirmutam on siiski teada saada, mis kogutud ruffiga kavatsatakse teha, ja kuidas mõeldakse seda lõpuks realiseerida.

Maalehiskirjutati, et ruffi tagavarafid olewat umbes 27000 tonni ja see ruffis on sisestatud 17 senti kilolt. Kui arvestada võtta kadus hoidmise kulud, ametnike palgad jne., siis läheb riigile ruffi kilogramm veelgi kallimaks maksma. Sama

uude ruffi mahol turul praegu makstakse 14 senti kilolt, mis ümberandub miljaarditada kahju, mida riigil tuleb kanda selle operatsiooni pealt.

Omalt ajalt, ruffi kottuostu aegadel, olid mõned suured miljaardid ja suured asjad ja mingisuguste lepinguolalis-
tena tegemad, kuid nüüd pole kuulda olnud, et suured ruffi ladud oleval määral ostakid riigi ruffi. Terme see tehing on kaetud tiheda ja saladusliku looriga; rahmas närimiseb, ja ootab selgust, kuna omelt mängus on suured riigi rahad. Kui igapäevase leima hind ootab kiiret tõusu, tunneb seda igati juba enda nahal. Kes osutuvad lõpuks suurtööstajate riigi ruffimonopolist?

Seemastööstur.

Tallinna kiri.

Tallinnas oli tõepärast troopilisi ja itaalia õid. „Estonia“ leidis sobivaks kõigepealt oma kassa täitmise ning serveeris esimesena üpris kirju menüü. Kummaline seltskond ahve, boamadusid, hurdakoeri ja „stare“ maandus Tallinna peajaama esisel. Vastuvõtjaid laialt, nagu ikka suurte sakte saabudes. Puudus vaid jazzband, mida m. s. oli omal ajal tahtnud jaama läkitada üks meie pealinna suurtööstuse omanikke, kelle jaoks saabus välismaalt. Kuid politsei oli leidnud sellise vastuvõtu ebakohaseks — mispärast, on sama tume kui enamuse inimese eraelu piiravaist määrust.

Ent mitte üksi teatri pool ei teinud brasiillastega furoori. Ei, ka restoran sai oma noosi. Pärast suurt kriiskamist laval läksid „tähed“ valgesse saali, kus siis algas see päris hullang. Vasesel Konstantin Savil kujunes raskeks valida musta, poolmusta või valge liha vahel. Kõiki oli küllaldaselt — eriti veel temale! Poiss pole ühtegi enam jalgadest kange. Liigub nagu esmajärguline operetiprints kunagi. Häda oli mehel ühe musta iludusega, kes tahtis vägisi teatavate intiimsusteni laskuda.

Brasiilia „girlide“ (vast oli üks protsent neist Brasiilias käinud!) alasti poseerimine peletas pealinna inimestelt hetkeks harilikud mured. Restoraanidesse kogunesid inimesed, kellele suvi ja turism sissetulekuid andnud ning oldi isegi kord jälle pisut purjus, kuna vahepeal tagasihoidlikult oli püsitud vaid sidrunisooda ja riigiviina juures. Nüüd voolas konjak ja auras kohv. Ja kõikidel oli rahu ning hea meel...

Varsti on kogu see leplikkus kui tuulega ärapühitud. Algab valimis-

te-eele mustapesu pesemine. Küll siis tulevad päevavalgele iga ministri isiklikud nõrkused, riigivandema sõidud ja teedeministri lennukid. Lendavad siis sõnad, mis hullemad porikärbestest ja kerkivad päevavalgele uute parteide esimesed arad lehekused. Strandmann, kellest kõneldi kui fashismi isast, lõpetab praegu käega poliitikale ja tunnivat ainult oma Kadrina talu ram-
musal põllul. Eks kasva temalgi kartulas, mis ähvardab veerema panna vennasrahvaste sooja pidusõpruse.

Keskerakonnad otsivad sobivat liimi liitmiseks. Kõik on muidu valmis, aga Strandmann ja Tõnisson? See on suur küsimus, õieti suur küsimusmärk. Sellepärast sosistatakse mõne mehe erilistest võimetest mõnel kohal diplomaatias ning leitakse, et vaid sellise mooduse leidmine, mis kindlustab mõlemale meelele palju tööd, kindlustaks ka kodurahu uues koondises. Majandusrühm ja kristlikud on juba oma inimesed. Kristlikul on vaid üks mees, kes soovib silma paista ja

sellele mehele on koht juba valmis. Teistega saab niisama hakkama.

Tallinnal on hulk kohtuasutusi. Laialipillatud üle Toompea. Meil puudub kohtupalee, imposantne ja vääriline koht justicialine. Onu Peetri riigi tuli lehe asjus ühte sellist asutist külastada. Süda põksus rinnus nagu ikka puhta südametunnistusega inimesel, kel kunagi pole kohtuga tegemist olnud. Ooteroom oli pisut kolk ja lõhnas vangla müüride järele, aga teisel oli üpris kodune olemine. Sümpaatse härraga tuli pisut juttu vesta (ja meie kujutame ette mingit külma, kohutavalt kortsutatud kulmudega isandat), teine kirjutas, sul endal polnud kirjutamise vaevagi (naljakas vaadata, kui ajalehemehe eest keegi teine kirjutab), paar korda vaadati hirmus uurivalt sulle otsa, loeti ühte ja teist südantkarastavat seaduseamatust ette, pinniti veel veidikest ja lõpuks lasti minna. Tõepärast, meie kurjategijatel on hea olla — niisugusele mehele tunnis-
taks kohe puhtsüdamlikult oma patud ülesse!

Onu Peeter.

„Eesti nädal“

kujuneb

tööstuse paraadiks.

Töösturite ja kaupmeeste osavõtt üle riigi elam.

„Eesti Nädala“ avamine on uffe ees. Korraldustöödega on jõutud nii kaugele, et kama enam-vähem lõppujuliste valmis on. Toimkondade ja sekkisoonide poolt koostatud kama tuleb lõplikul kujul töösturite ja kaupmeeste üldkoosolekul kinnitamisele neil päevil.

Tööde senisest käigust ja nädala korraldustest andsid ajakirjanikkudele hiljuti informatsiooni „Eesti Nädala“ asjaajaja hra. B. Engel ja „E. N.“ juhatuses esinees hra. A. Maim.

Kõik majanduslikud organisatsioonid, kes lubasid alul sõbralikult oma kaastööd, on kogu senise korraldusaja kestel jäänud ettevõttele lähedusse ja heatahtlikult suhtunud igasse korraldusse. Dotamatult soojalt on tulnud nädalaga kaasa ka Tallinna tööstuse ja äriühinnad, toetades „E. N.“-lat aineliselt ja esinedes ka korraldataval propaganda rongikäigul. Viimase vastu on vastandina eelmistele aastatele seeforditud eriliselt hõvi. Seniste ülesandmistele järele on soovi avaldanud osavõtmiseks 31 ettevõtet, nii et kogu rongikäigu pikkus tõuseb üle kilomeetri.

Nädala puhul on nähtud ette teatrisõned etenduste alul ja vaheaegadel. Samuti on korraldatud ka kinodes seakside vaheaegadel ühikeseid selgitused kodumaa saaduste tarvitamise tähtsusest. Kogu Tartu linn on „E. N.“ puhul liipuehtes. Avamine lõnnib pidulikult raekoja platstil riigivanema ja majandusministri poolt. Avamistest võtavad osa

koolid, kaitsevägi ning kõik organisatsioonid.

Kõik äride ja tööstuste waateaknad on deforeeritud „E. N.“ ajal ainult kodumaa saadustega ja igalpool on väljapandud reklaamplakatid, millede sisse on sisetud samuti kodumaa saaduste tarvitamisele. Eriliselt on nädala ajal ettenähtud veel äride waateakende deforatsiooni mõistlus, mille korraldamine on antud o. li. „Postimehe“ kuli kohapealse kirjastusäri kätte. Mitmetatud mõistluse vastu on tuntud hõvi ka väljaspool Tartut, kõige rohkem aga Tallinna äriühinnakondades. Mõnede Tallinna ärid on üürinud Tartu ärimestest waateaknaid, et siis siin oma väljapanekutega esineda.

Reklaami rõhutamiseks on ettenähtud ka lendlehtede allaloojimine lennukiitelt. Ildse on nähtud ette levitada lendlehti 300.000 eksemplaari.

„Eesti Nädala“ puhul tahetakse ellukutsuda eriline organisatsioon, kelle ülesanne oleks alalise kodumaa saaduste propageerimise eest hoolitsimine. Sarnased organisatsioonid on praegu olemas Inglise maal ja Taanis ja nende tegevust märgib sõrdlemisi suur progress.

Täiesti uudisena ja illatusefena figureerib jeda puhul ka Eesti majandusliku iseseisvuse manifesti mastuvõtmine, mis toimub samuti nädala puhul. Manifestis on muuseas ka rõhutud asjaolu, et meie oma tooresaineid ei tohi mingil tingimusel väljavedada ümbertöödama ta kujul, vaid jelleks äratasutama kõik

Siin aegne lajutamine.

Politiline minister maanteed „uurimas“.

Kuna olud meie juures iga päevaga muutuvad kiiremateks, et hoolita oneti sellest kulgi palju, vaid rahasid raisatakse lõbusitubeks. Nii teatakse, et teedeminister terwe ametnike hulga on „uurimis“ sõiduks walinud Lääne-Euroopa maanteed. Siin, et tuhandeid kuone päewarahasid selle eest nõuaktime, mõistime taladuse kätte all wälja fofistada, et Lääne-Euroopa teed on enamasti asfaltteeritud, harwa juhtub ka prügitud kiwiteid...

Meenast pole ja fuguat halb, kui wäljast mail õppimas käitakse. Kuib teib urima peaksid itagi eriteadlased, aga mitte poliitilised ministrid, kes oma tööalad wahetawad. Walitus peaks hoolt kandma, et reifibest ja kulutatud päewarahasid ka riigile osutuks mingifugune tulu. Nii komandeeriti mõned aastad tagasi üks kõrgem postiametnik Ameerikaske raadiokongressile raadiolaineid „mõõtma“ wõi tegema midagi sellefarnast. Suurte kuludele waatamata, pole seni midagi suudetud äratzha, ja raadioasjandus et ole meil kangelsti weel oma kõrgusel. Kuib ametnikkel alnawad komandeerimised suuri tulusid; ka siin peaks aegamõõda kranide kinniseerimisele auma.

Tulekaitse nädal.

Toetagem tulekorjete!

Eesti tulekorje korraldab tulekaitse nädala 29. augustist 6. septembrini.

Tuli teeb itig palju kahju. Mõõbunub aastal on tule läbi häwinenud 4½ miljoni krooni eest warandust, kõike kahju et saagi aga raha peale arwata.

Suurema osa tulekahjude tekkimise juures on inimesed ise süüdi. Tulega käitakse hoolimatult. Sooletud ollakse ka majachitamisel, ei täideta sunbmäärusi ega panda tähele ettewaatuse abinõusid. Kull tulekahjusid sünnib korratumate tuleasemete läbi.

Tulekaitse nädala eesmärk on kõiki kohanikke illes kutsuda wõitlusele hoolituse ja ettewaatamatuse vastu. Kobanifud, alidale kaasa, tulge ilhes ja ühifel jõul peab saama tulekahjude arwu wähenemata.

Kuib tulekahjusid täiesti ära hoida on fiiiski mõimatu. Sellepärast tuleb hoolitseda tulekorje eest.

Toetades tulekorjete, kindlustame oma waranduse ja elu julgeoleku.

Loobume, et kobanifud igal pool lahkelt tulekorjele vastu tulewad ja kaasa aitawad, et tulekaitse nädal hästi korda läheks.

wõimalused. Manifesti sisse ei awaldata kufagil enne selle mastuvõtmist, et hoida täiel määral alles selle illatamat mõju.

Kõik seniseid ettewalmistusi ja tehtud tööd arwesse wõttes peab tähendamata, et seefordne „Eesti Nädal“ kujuneb Eesti majanduselu wõimafaks paraadiks.

Palju on kaitiswanemaid ja mis nad maksawad?

Sotsiaalministreeriumi töölaitse ofakond kogus andmeid ettewõtete kohta, kus tööstuslike käitiste tööliskonna asutiste seaduse järgi tuleb 1. oktoobrist alates walida tööliswanemad. Tööliswanemad walitakse igas ettevõttes, kus wähemalt 25 töölisi. Ja seliseid ettewõtteid on 5-es töölispektorite jaaskonna kofku 233.

Walimine peab olema teostatud 2 kuu kestes. Ametisolemise aja eest on ettevõtja kohustatud tööliswanemale maksma eritafu. Käitistes, kus 25—50 töölisi, maksatakse eritafu 8 tunni tafu nädalas, 51—100 töölisege ettewõttes 12 tunni tafu, 101—150 töölisege ettewõttes 24 tunni tafu nädalas kõigi nõukogu liikmete kohta kofku. 151 ja rohkem töölisega käitistes on see tafu 12 tunni eest nädalas igale nõukogu liikmele. Eritafu iga tunni eest peab wõrduma nõukogu liikme wõi tööliswanema tekkimisele tunniteenistusele.

Tumedad laenud.

Reilpäewil miljkatas ajalehis teade, nagu oleks üks suuritööstur, kelle nime ei nimetatud, riigilt laenu saanud paarikaja miljoni fendi ulatuses.

Umalikkus on huiwatatud, kes on see rahasaaja, ja kui ilalkoobud teade mastab tõele, kuidas ja kas illdse sellise suure laenu õiget tarvitamist mõeldakse kontrolhida?

Populaar — majandusteaduslik lisa.

dufi seega, et mõitwad kahandada eramajanduste fissetulekuid; teiselt küljest mõitwad riigi ehl awaliku majapidamiste fissetulekud mõjutada nõudmist kaupade ja töötõimingute järele.

Selliste mõjude uurimine kuulub, nagu öeldud, osalt eriteaduse, finantsteaduse kompetentji. Sellesse kuulub ka awaliku majapidamiste tehnika küsimus, nagu riigieelarwe koostamine, samuti tema teostatamine.

Kui waadelda eramajapidamisi seejärele, kuidas nad mõjutawad üldist rahwamajandust, siis omawad erilise tähtsuse perekondade majapidamised. Üksikmajapidamised on sõrdlemisi harwad, sellise majapidamised on wähele tähtsusega, ja ajutuste majapidamised, nagu haigemajades, hotellides, sanatooriumites, on küll suure sotsiaalse tähtsusega, kuid mõeldud ükifititute tarwete rahuldamiseks, nad ei ifeloomusta üldise eluileespdamist. Üldtarwiduse ofana omab ta fiiiski tähtsuse, samuti nagu awalik majapidamine.

Statistiliste andmete najal on võimalik wäljaarwutada perekonna majapidamiste hulka teatud riigis. Peab aga märkima, et täiesti õigeid andmeid saada on fiiiski raske, kuna ei saa kindlaks teha, kui palju mõõrgid ifikuid asub perekondades wõi majapidamistes. Korteriolude uurimused fuurlinnades näitawad wäga palju majapidamisi, mis koosnewad perekondadest ja wõõrastest ifikutest. Eriti wäiksemad ja waeferemad perekonnad foetawad endile kaasiifirifit, kes aitafid kanda korterifutud, olgugi, et selline kaasiifirifit pldamine on foetud suurte pahhegega hügieenilifese ja kõlbilifese mõttes. Nii fuguufel juhufel tuleb igatahes eelistada eriafufusi, näitaks wallalifese naisterahwaste kodufid jne., oma majapidamistega, wõõraste elementidega foetud perekonnamajapidamistele. Kuib enamiku moodustawad fiiiski perekonna majapidamised, mis koosnewad fuguufest ja kus nende omawaheline koosföö moodustab eluileespdamise kõlbilife ja majandusliku aluspõhja. Xgafugufed, ka õkonoomilifed mõjutufed on perekonnas foetwaldaufud ülesandeid, mida waremalt fooritati liidetud perekonnas. Xffa rohkem tõi tehafse nüüd wäljaspool kodu; efemete walmistamine toimub pea erandita wäljas. Põjad ja fiiitred lahkufwad, endile ifeseisufust foetwides, majapidamistest, laste arm wäheneb fiiifse. Tekimad piilifed nute majapidamismormide moodustamifeks. Sellegipärast moodustawad perekondlifed koonbifed ükfusi, millifed liidetafse majapidamifega.

Majapidamiste uurimise teaduslikuks eesmärgiks ofutub fissetulefute aratartwitamise korrapärufuse jälgimine. Selline jälgimine näitab foffiaalfete klasside tarwete rahuldamise seadusepärufust. Siit nähtub, misfugufid mõjufid awaldawad tarwete hinnamuufufed, fii wõi jarel-

dite abiga walmistatud produktile. Ei ofutu võimalikuks foomitud hindade faamine, lepitafse madalamatega ja eemaldatafse tooted alles fiiis turult kui wähemalt jeda hinda pole võimalik faada, mis wastaks oma tootmisikuludele. Seejuures on töölifese fefuford eriti ebasoobus, kuna weel pole võimalik tagaft tõnmata oma töõjõu pakkumist. Üldifelt kujuneb hinnamäär tuntud seaduse kohafelt, mille järele iga tootmiswahendi ükfus faamutab oma tartwitatufusest figitud madalaima hinna.

Ettevõtjad piilufwad fisseofsta võimalikuft madalate hindadega. Xärmifel juhufel on nad walmis andma hinda, mis võimaldab walmistatava fauba müüki ilma kahjuta. Tootmiswahendite tootmisikulud ja töölifese palganõudmifed kujundufwad foetõttu walmisfaaduse madalaima hinnapiiri, mida ettevõtja on nõus maksma. Xoodangu hinna ülempiiriks tuleb lugeda tema tulewane wäärtus. Saaduse tõeline hind kõigub turu fefuforra kohafelt, jeda määrufwad ka ettevõtjate õkonoomilifed wõimuwaheforrad. Tuleb tähelepanna, et tootmiswahendid alles ettevõtjate kates faamutufwad oma õige wäärtuse, kuna wiimafed neid kofku faamwad nii arwufifelt kui ka ofstarbefohafelt. Tootmiswahendite müüjatel puudub seepärast fageli võimalus, ofufstada tulewase produkti wäärtuse üle wõi ifegi wäljaarwutada tootmiswahendi tegelik wäärtus produkti walmistamifel. Wõifilife mõjul on nad enamasti funnitud leppima madalaima ehl alampiiri hinnaga.

Xga ettevõtte on teatud majanduslikud ja tehnilifed — fageli ka õiguslikud celdufed. Seetõttu on piiratud ifikute arm, kes ettevõtjafena mastafid nõufetele. Mida wäiksem on selliste ettevõtjate arm, jeda foofsam on nende fefuford turul.

Ettevõtjate arm on piiratud asjaolu tõttu, et waeufalt mõnd ettemõtet on võimalik teostada ilma warandusomandufeta. Kuib mitte kõif waranduse omanifud ei foowi ega ofka tegufjeda ettevõtjafena. Eriti kapitalirifit, mida kannab ettevõtja, on paljudel fakistufeks ja hirmufeks, mille tõttu eelistatafse kapitalide mahutamist kindlate laenuandmife tehingute kujul. Wiimafe asjaolu mõjul kahaneb mitte ainult ettevõtjate arm, waid suureneb ka laenukapitali pakkumine, mis omaforda ettevõtjatel võimaldab kapitali fafutamist odawama hinnaga.

Kuna ettevõtjad, kes warade walmistamist alles fissefaufwad, halwa turufefuforra puhul ilma fuuremata kaotufsteta mõitwad loobuda oma kawafufest ja mitte enam ofta tootmiswahendeid, ka mitte palgata töölifi, on enamik wanu müüjaid funnitud müüma ifegi kahjudega. Raufad ei wõi fefsta ladudes piiramata aja keffel. Et faamutada fissetulekufid, tuleb neid realifeerida. Mis puutub töõjõu müüjaisse, fii ofutub pakkumise tagafitõmbamine wäga harwa võimalikuks.

Äriteenijate ühing asutamisel.

Rakvere äriteenijate ringkonnas tõusis mõne aja eest laenuvõtte asutamise kohapealsete äriteenijate ühingu. Muid on mitmed äriteenijad hakanud laenuvõtte tegevust teostama. Nii on kogutud juba ligi poolkümne allkirja noorematest ning vanematest äriteenijatest, kes selle ühingu pooldajad. Väheajal loodetakse kogu kutsuda koosolek, kus valitakse ajutine juhatuse ning asutakse põhikirja väljatöötamisele.

Kuna Rakveres äriteenijate arv on umbes 80, siis on vastava ühingu asutamine küllaltki otstarbekohane ning loomulikult teravilistav. On ju äriteenijate ühingu tegevusteks avatud küllalt mitmetüüpi alad nii-ähästi oma liikmete arendamiseks, toetamiseks kui ka omavahelise tutvustamiseks ning meelelahutuse juures. Ühingu asutamisel ning selle edaspidise tegevuse peatid võtma oja võimalikult kõik Rakvere äriteenijad.

Rakvere tööstused.

Käesoleva kirjutisega avaldame ülevaate meie elujõulisema maakonna, Virumaa, pealinna tööstusest. Kuna Virumaa juba aastakümnete jooksul meie rahvamajanduses on omanud eeskätt põllumajandusliku tähtsuse, siis ei ole ka ta pealinnas Rakveres loomulikul tingimustel arenenud erilist suure

ulatuslik tööstus. Omades aga küllalt laialdase ning elujõulise ümbruse, on Rakveres mõnedki tööstusharud juba aastate vältel omanud ülemäära tähtsuse, varustades oma laadustega lähemat kui ka kaugemat ümbrust. Ülevaated ühikute tööstustest avaldatakse nende kogumise järjekorras.

A. Bachmanni autokarosserii ja mankritööstus.

ajutati omaniku poolt 1921. a. Alguis piiratud töö vaid vanade alaga, millele peagi lisandusid autokarosserii ning omavahelise tööstuse. Viimaste aastate jooksul on tööstus eriti autokarosserii-tööstuseks teinud nimetataväärseid edusamme. Nii tellib firma „Nord“ autode efindaja a. j. „Estland“ kõik Eesti müüdavate autode karosseriid nimetatud tööstusest, tunnustades neid paremateks Baltimaades. Viimajal ajal on tööstuses valmistatud ka lastistele sõiduautodele tööstuse, millest on omanik kuni ka vastupidavusest ei ole sugugi halvemad. Vastupidavusest valmistama toodet. Erilise uudisena on tööstuses praegu algatusel ühe eralennu ehitamine, mis tööstuse igapäevase tehnilise hoidmise poolt täielikult täiendav on. Soojal tööstus kuni 14 töötajadu.

A. Anker & Ko.

mehaaniline ehituspunkti tööstus sai oma alguse umbes kolme aasta eest. Noela lauahoovist ning on aastate jooksul kujunenud ümbruskonna tähtsaks jaaduste valmistajaks omal erialal. Teg-ajalt täiendatud mehaanilise hoidmise tööstuse täiendatud tööstuses loomuliku aja nõuetele vastavalt ning vastupidavate ehitusmaterjalide — tsilindrite tööstuse tootid. Nii on hõlpsalt ühes suuremaid ning moodumaid ümbruskonnas.

mis võimaldab tellijaid rahuldada hõlpsalt, mis võimaldab alal igasuguste muudatuste juures ajub ka eriline kaitse, mille tõttu avaneb võimalus täiendada vaid kaitsetatud materjali. Täie loomatus juures annab tööstus töös 30 inimesele.

Jnsener Leo Waldmanni elektro-tehnika ja raadiotööstus

on asutatud 1926. a. Kuna tööstuse omanik ning juht on pikemat aega juhtinud vastavalt laboratooriume Sakimaal, siis on ka praegune tööstus omandanud üleriikliku tarvitajaskonna lugupidamist. Tööstuses tegeletakse raadioaparatuuride valmistamisega, igapäevase elektriparaatide paranduse, magneetiraudade täitmise, piketatsioonide, eelarvete, projektide ning igapäevase joonistuste valmistamisega ning tehnilise nõuande alal töötada ajub tööstuse t. nr. 5. (Järgneb.)

Gustav Jõe mööblitööstus

ajutati omaniku poolt 1924. aastal. Tööstus algusest hõlmas algselt aastate-aastaste juurenemise ning omale käesoleval ajal kohaliku kui ka ümbruse arvuka tarvitajaskonna. Omades uuendatud tehnilise hoidmise, on tööstusel võimalus jälgida ning valmistada tubadehoidmise alal viimase aja nõuetele täielikult vastavaid mööblid. Praegu valmistatakse tööstuses igasuguse stiili mees- ja naistubade hoid-

„Loodus“ töötab edukalt.

Entsüklopeedia ilmub. Ametus koolidele.

Koolid saavad 418.000 raamatut 31,5 miljonit senti kaanehinna.

Tartu Kirjastus-ühiskond „Loodus“ on kinnitanud haridusministeeriumile kooli- ja õpetajate raamatukogudele väljajagamisteks 418.000 raamatut — kogummas 31,5 miljonit senti kaanehinna. Kinnitub raamatud

koosnevad 280 eritüüpi, mille seas on peale igasuguse ühikirjanduse ka õpperaamatuid.

300 kinnitub ühiku eritüüpi eksemplaride arv kogu 100—3000 vahel.

Neid on raamatud, mis „Looduse“ lasti seisma on jäänud. „Loodusel“ on laos raamatuid ühte 127 miljonit senti eest kaanehinna. Kuna aga neid raamatuid ei ole võimalik realiseerida, ainult wana paberina maha võid müüa, siis on „Loodus“ laos puhastamiseks paremaks püüdnud neid raamatuid koolidele kinkida. Kinnitub raamatuid on umbes 7 wagnitit.

Kuba läinud aastal alustas L. „Loodus“ „Eesti Entsüklopeedia“ väljaandmise eeskätt. Nii maa kaitse agentid ringi ja loogid tellimist, kaitse farnase suure teose väljandmine ilma ettevalmisteta kaitse ka suuremal kirjastusühikule ütlejõu.

Kuna entsüklopeedia esimene wihk senini veel ilmumata, siis on mõnelt poolt kahtlust avaldatud, kas entsüklopeedia üldse ilmub.

Kõneluses „Looduse“ direktori Mämmiga kinnitas see, et entsüklopeedia esimene wihk on juba laotud, trükitööliste tähtsust tõttu (kaartide valmistamine) on wihk ilmumine aga senini veel viibinud. Septembri lehtpõhku ilmub esimene wihk kinnitust ja ebasid lühed ilmumine nii, nagu see ette teatatakse: iga kuu ilmub üks wihk. Entsüklopeedia ilmub ühte 56 wihkus, kusjuures iga 7 wihku moodustavad ühe ande.

Erilise uudisena ilmub „Loodusel“ täna „Looduse“ kooliraamat, mis sisaldab 13 eritüüpi, oma laadid ja kaitse on wihk kaitse paremaks noortekirjandusest maailmas.

Raamatuturul on omad suuremad wead. Niihõlpsalt nühkufest onutub korraldustele raamatuturust püüdnud. Tallinnas on korraldustele raamatuturust 3—4, Tartus patuga poolis 1—2, prowintsi linnades pole aga üldse raamatuturust, mis seda nime wäärts. Siin tuleks asja kuidagi parandada.

Ainult 1 Kroon
maksab aasta lõpuni
„Tallinna Teataja“

Kuna ettevõtja hoidmise saamutatakse üldisestuleku teatavalt ülejäägist, siis tuleb sellega arvestada nagu ebakindla hoidmise. Tema asemel võib astuda kahju. Sellist kahju kannab eijoonest ettevõtja kapital. On ettevõtja töötanud laenuvõtte kapitaliga ehk krediitiga, mõivad kahjustid kannatada ka tema wõlausaldajad. Seepärast nõutakse harilikult krediitide kindlustamist, mis tähendab küll laenuvõtte riski, kuid seda laostavamalt mõjub ettevõtja kapitalile.

Ettevõtjate hoidmise eelduseks on tööjaotuslik. Liiklemismajanduslik organisatsioon, eraomandus ja waramanduseta tööstuslik olemasolu. Ettevõtja hoidmise tuleb teatud määralt kohelda kui palka, mida laadakse produktiivsete jõudude organiseerimise, nende otstarbekohase ökonomilise juhtimise eest. Niikaua, kui säilib tarvitamise wabadus, f. t. wabadus walida endale tarwete rahuldamise wahendeid, on nõudmistele eest hoolitsemise iseseisew töö, mis toimub rahvamajanduse piires. See töö ei ole võimalik ilma produktiivse wahendite waldamiseta, see töö ei sõltu aga sellest waldamisest, kuid ta oleneb isiklikust andest. See töö nõuab alati eritaju. Nii produktiivse wõimaluste leutamine, uute töometodite katsetamine, uute tarwete sooritamine õigustab samuti eritaju saamist. Niikaua, kui erakapital toimetab warade tootmist rahvamajandusele, kasutades produktiivseid jõude kõige otstarbekohasemalt ja kasulikult, on ettevõtjate hoidmise, milline ergutab üldhinnade kasuliku olema tootmis- ja teenimistöö, soowitam ja õigustatud. Mida tasakaalustatum ja ühesugusam on produktiivne ehk tootmine, mida rohkem ettevõtteid liituvad ja haaravad enda alla suuri maadalaftid monopolistidena, seda wähem ilmutavad end ülalmainitud hõlpsed. Seega kaswab nende hulk, kes seda hoidmist saamutavad oma kapitalidest, olles waid nime järele ettevõtjatena tegewad. Rahvamajanduslikult on ka kasulik, kui sellise hoidmise saamutamine kapitali ühendi soodustab ja seega tootmise edendamisele kaasa mõjub. Ettevõtja hoidmist onutub ka tähtsaks rahvamajanduslikult teguriks seetõttu, et ta on tähtsaimaks kapitalikaswu allikaks. Peab märkima, et ka palju kapitali tekib tulude koguhoiust teistest hoidmistest; suur oja uut kapitali aga hõnnib ettevõtete ülejääkidest, sel kujul, et need ülejäägid kas otsekohe investeeritakse ettevõtte suurendamiseks, wõi et neid kasutatakse osaniku-kapitalidena teistes ettevõtetes.

Kuigi ettevõtjate hoidmist on rahvamajanduslikult õigustatud, ei saa omelt tõendada, et õigustatud oleks iga ettevõtjate hoidmist. Isiklike ettevõtjate wõi ettevõtete kapitaliomandusega saamutatud ülevõim annab võimalusi nõrgemate ekspluateerimiseks, millest wõimalused wäga wähesel määral on tingitud ökonomilistest tõsiasjadest.

Nii on lugu monopolidega, millede kasutamine võib anda hoidmist, mis ei ole hoidmist otstarbekohaselt hoidmist teemetega.

Kõikumõttes võib öelda, et töö, mida tänapäew toimetavad ettevõtjad juhtivate, organiseerivate, kontroleerivate organitena ja juhatatena uutel tootmisaladel, on sõltumatu seltskondlikult korra. Kuid see töö on rahvamajanduslikult kasulik ja tarmit. Materjaalid hõlpsed, mida saamutatakse paremusel ja otstarbekohasusele hõlpsed majandusliku tööga ja tootmisjõudude õige arakasutamisega, peatid saama määriliselt hinnatud igasuguse hoidmise korra juures. Selle töö tulemusel peatid igatahes osalt juure arwatama ettevõtjate kasule.

Majapidamine.

Sissetuleku jaotamist mitmesugustele wäljaminekutele isiklikult tarwete rahuldamiseks nimetame majapidamist. Majapidamine on seega isiklik wõi isikute rühma majandus, mida tuleb waadelda nende warade tarwituse seisukohalt. Kuid tehniliste seadeldiste warade tarvitamine ei kuulu majapidamise mõiste alla, nii näit. ei kõnelda affiafelli majapidamist, kuid wõidakse kõnelda näit. waimuliku loondise majapidamist. Esmesl juhul on tegemist rühmitusega, mis taotleb tootmiseseemärte, teisel juhul on tegemist tarwitajate rühmitusega. Majapidamist tuleb kõnelda ainult neil juhusel, kui tegemist on mitte ainult tootmisega, waid ka tarwitamisega. Tuleb liigitada erama j a p i d a m i n e ja a w a l i k m a j a p i d a m i n e. Gramajapidamine jaguneb isik-, perekonna-, seltsi-majapidamistesse, seejärele, kas majapidamise juhtimine kuulub isiklikule, perekonnale wõi isikute koondisele, kes omawahel ei ole seotud perekondlike sidemetega.

Majapidamise peamiseks ülesandeks onutub majanduslik sissetuleku korraldamine, f. t. majanduslikule põhimõttele vastaw hoidmist jaotus tarwete rahuldamise juhtes. Warade tarvitamine tuleb korraldada nii, et olemasolewate wahenditega saamutatakse kasulikult tarwete rahuldamine. Kuna iga majanduses käesolewate tarwete korreerimad ka tulewiku tarbed, siis on waja arvestada nii esimestega kui ka teistega. On need tähtsamad kui käesolewad, hoidmistest taotavad tarbed, siis on waja, et hoidmist ülejäägid saafid alal hoitud tulewiku jaoks. Majapidamise üle otustades on seega tegemist hoidmist kasutamise käesolewate tarwete rahuldamisega.

Wali majapidamine moodustab omette teaduse, nimelt finants-teaduse ja poliitika. Wali majapidamise kujundamine omab suure tähtsuse rahvamajanduses. Kuigi hoidmist ja wäljaminekut ei ole ju sugugi tähtsusetud rahvamajandusele, kuna nad mõjutavad eramajand-

TALLINNA HORIZONIDILT

Hoolimatus telefonitabonentide vastu.

Tulus rahvamajanduslik tegevus on mõeldav ainult siis, kui kõik asjaosalised üksteist aitavad ja hoolustavad. Kuid meil ei peeta kinni sellest tõsiasi, vaid igalüks on nii palju teiste huvide vastu hoolimata, kui aga jaksab. Nii teisis kaemat aega Viru tänava ülestuhitult; kas rida kaupmehi sellest jääb pankrotti või mitte, pole meie mure! Niisiis on mõistat mõeldud segadus telefoni numbritega. Paljudel äridel on mingisugusel põhjusel antud uued numbrid. Seega on päema- korral lõpmatuid jekeldused ja kulus, kuna torust vastuhüüjad keegi tundmata. Sähv kaduma aega, saab rikutut tuju. Milleks on vaja ümberkorraldused, ilma mil- ledeta sama hästi saaks hakkama?

Majaomanikkude Krediitpank.

On vastumäeldemata tõsiasi, et meie juures tegutses mõndemisi liiga suur arv rahaasutusi. Seepärast koheldakse teatud ümburajadusega iga uue panga ellu- kutumist ja seda õigusega, kuna kogemu- sed pole alati olnud head.

Kuid uuel pangal, mille asutajad ja juhatajad on kaupm. oegani. juhtivad tegelased, juriste, kohunikke, arste — jelskonnas üldiselt lugupidamist ja hoiu- feid ilmutid, on siiski vaatamata kõigile vastuvõetavale võimalik tõsi — nagu sellest on kujukas näide majaomanikkude Krediitpank. Kuna vanad rahaasutused tihti kannavad endaga kaasa jurnud hallasti — küllunud laenuisid — on uued, ühistegelisel alusel töötavad ette- võtted neist vabad, ja oma asjaajamise korra tõttu isegi teatud määral kaitsitud jelliste laenuide soetamise eest.

Mainitud uus pank ongi osutunud äärmiselt ettevõtlik, kuna tähtsõigud järjetundlast juurenemad ja poolehoid järjeft kaotab. Niipalju kui meie võime on ulatunud, olleski kire ja korraliku as- jaajamisega rahul, mis edu ja arenemist lubab eeldada ka tulevikus.

Pangategelane.

Abieluvarandus lahku.

Abieluvaranduse on lahutanud järgmised abielupaarid:

Jaani ja Anilbe Schönberg, Sõmera uul. 4. Naistele korteri sisseleand ja riided, mehele seljariided ja pesu.

Eduard ja Hilja Rubin, Sõdersti uul. 14. Kummaltki praegu mingisugust varandust ei ole.

Jüri ja Liisa Muus, Koidu uul. 94. Naistele korteri sisseleand ja muu vallaõvara, mehele ei mingit nimetamisväärt varandust. Johann ja Liisa Kootsmann, Lõua uul. 4. Naistele korteri sisseleand ja pesu, mehele seljariided.

Semjon ja Lomije Vorisovid, Nõmmel. Naistele korteri sisseleand ja muu vallaõvara, mehele ei mingit nimetamisväärt varandust.

Witbor ja Sinaida Trifšenewski, Nõmmel. Naistele korteri sisseleand ja muu vallaõvara, mehele ei mingit nimetamisväärt varandust.

Ra talwel ühendus Londoniga.

United Baltic Corporation Ltd., London, Anglo Baltic Siini omanik, on otsustanud otse- seihenduse Tallinna ja Londoni vahel ka talvekuude jaoks pida. Kurikud sõidavad nagu senini Tallinnast regu- laarselt välja igal reedel ja peavad Lon- doni jõudma järgmisel kefnädalal.

N. Teisenroth'i

spetsiaal pejuride, kardinate ja supeltarbeta kauplus (aadress 10) ülesloides senistest kistatist äärmiselt karmas majas asuvasse avaratesse ruumesse, millised Euroopa suurlinna äride eeskujul viimaste nõuete kohaselt sisseleand, töötad omal alal kujuneva suurmaja ja eesjuhtumaks äris pealinnas.

Seea enam, et labu on täiendatud viimaste maailmasma ümbislaupadega, mille tõttu lau- pade valik suurelt suurem. N. Teisen- roth'i äri on asutatud 1916. aastal.

Õtöökeelu seadus muutmisele?

Ministeerium pooldab suuremaid karistusi.

Lõpp kõlvatule võistlusele.

Leiwa- ja pagaritöösturite ühing saa- tis neil päevil haridus-sotsiaalministeeriumile märgukirja, milles nõutakse õtöökeelu rikkujatele

suuremat karistust ning ühtlasi järelewalve tõendamist.

Märgukirjas rõhutatakse, et need au- tad leiwa- ja saiaajupetajad, kes loobu- nud õtööst ega taha seadust rikkuda, on sattunud raskesti seisukorda just seaduse rikkujate tõttu. Viimased töötavad seadusevastaselt õsteti ning selle tõttu on neil võimalik varahommikul kofe poob- niffe varustada sooja leiva ja saiaiga. Kuna meil rahvas harjunud tarvitama sooja saia ja leiba, siis pole seaduse mit- te-rikkujatel midagi peale hakata. Kui nad oma leivad ja saiad valmis jõu- vad küpsetada, on õstel töötajad oma

saadustega enamuse poobnikkudest juba varustanud.

Kui võrd laialdaselt muutunud õtöö- keelu rikkumine, näitab rohke protokol- lide arv. Mõni tööstur äkki on saanud terwelt 30 protokollit, kuid jaksab siiski õist töötamist, kuna see suurendab ta läbimüüki. Karistused on aga nii väikesed, et õtöökeelu rikkujate nende tasumine tähine asi. Seadus näeb küll ette suuremaid karistusi norme, kuid rahukohtuniku juurest sellest hooli- mata pääsevad seaduse rikkujad waid mõ- nekrooniliste trahvidega.

Kuulbawasti kawatseki haridus-sot- siaalministeerium välja töötada õtöö- keelu seaduse muutmise seaduse, mille jä- rele seadusest ülcastunud langewad senis- teist raskesti karistuste alla.

Surm tormab...

Autojuhtide hoolimatus. — Kas ainult sunnitöö aitab?

Kus politsei?

Kiire liikumine toob kaasa hädakohte, mil- lega Tallinna inimene wähe harjunud. Ri- hutawad autod, lärmisewad trammid, noo- lona lendawad mootorataad — need on suurlinna tormaw surm.

Palju süüdistatakse õnnetustes jalakäi- jaid, nende ettemaamatust. Ka selles on parandust tarwis. Määratagu neile ka ka- ristus määruste mitte täitmisel.

Kuid inimeste kadumised liiklemise kee- ristes, eluagaste wigaste haledemismääri- line seisukord — nende eest langeb wasta- tus juures enamuses siiski autojuhtide süda- metunnistusele. Statistika on tõendanud, et autoõnnetuste põhjusel on peamistelt juhi- joobnud oled. Selle asemel, et karistada juhti sama karmilt kui teisi kodanikke tap- mise eest, wõetaks neilt ainult a j u t i s e l t sõiduluba ära. Prantsusmaal ootab sellist surmatekitaat sunnitöö — kui jalakäija ise süüdi ei ole.

Ühenduses sellega on põhjust peatada ühe juhuse juures. See oli läinud neljapäewal pifut enne kella 12 päewal, kui üks kodanik

sammus rahulikult Pikalet jalalt alla. Alles jõudnud pealegi kõige kiffama kohant Pika- jala lõpul, tormab awanest ümra mingis- guse signaalita, wõhemalt 50 kilomeetri ki- rusega, roheline fergewoauto, föttes suure hooga mäest ülesse. Auto lai haasli kitis kogu awanest, mida ümbritsewad palkud müürib, nitwõrd tihedalt, et müüri ja auto wahel oli wawalt 10 sentimeetrit. Minult õnnetiku juhuse tõttu päästis kodanik surma suust, kuna auto ja müüri wahel jäamise korral oleks elurõõmsalt inimeselt järele jää- nud waid wormitu lihahunt.

Õnnetusest õhmatuelt toibudes hakkas koda- nik hwi tundma selle wastu, kas waoantobel on kibe lubatud Pikalet jalalt kilese fötta. Kuid Mõnne, Wilt ja Mataslacow tänawa- ristmel ei olnud leida politseinikku, kes was- tawat informatsiooni oleks andnud. Nähta- wasti sel põhjusel süüdisti hoolimatut rihu- tamine.

Kõik need juhused wõiks lõpmatuseni loet- leha. Wiga on teada — leitagu abinõu selle parandamiseks.

Pealinnalane.

Kuigi tahab — ei saa.

Seaduste hiina müür takistuseks.

Meie eelwimases lehes ilmunud artikli puhul „Inimesed janus — limonadi ei lei- du“, kirjutasime meile wästawalt tööstu- rite ringkondest: ka meil kasutatakse limonadi- tööstuses igat wälklematki juhust, et niigi lehma sisseleandest suuredada, kui sellest mitte mele puuduliku ärilood ja keerule asjaajamine ametiasutustes ülespäämatuid talistusi ei teeks. Wälismail, näitels Salla- maal, kui antakse töösturile wästaw töös- tus-äri luba wälja, siis on temal sellega üht- lasi ka õigus igalpool oma tööstuse saabu- seid müüa. Kuid meil on lugu hoopis teistti.

Kuigi on tööstustel olemas kontsekkoon-pa- tent, millene koosneb linna äritunnistusest, aktiifsi patendist ja tööstusettewõtte loast, on ikkagi tööstus-saaduste wäljalewitamine ja müü üwaga kiffendatud.

Nii näitels Naubala maantee kuulub, ma- konnawälkuse alla, mille tõttu ettewõtjal, kes oleks tahtnud autode wõidusõidu puhul seal limonadi müüa, oleks tulnud manlonna wälkusest eriline müügiluba hakida, mil- line toiming wõnka täiskas ja keerule, sest sellega tuleb wõhemalt paar nädalat wawe- malt alghada, palueltirju sisseanda lne, ühe- sanaga kontsekkuse juurest Pilatuse juure läta. Ja kui wiimati suure wawea peale müüg- luba kdes, wõib taewatant hoopis wihma lasta sadada, nii et uwa ilmaagelt kaup- kohale ka tagasi. Ja kui ümra ümra puhul juhtub paarjada pudelit limonadi müüma, siis on kofe wälkusestoor jaol, kes arwab, et läbimüü on wõhemalt mõnitugat pudelit.

Need on põhjused, miks limonaditöösturid ei julge wäljashpoule minna oma saadust müüta.

Kui lihtsustatakse senised keerulest asja- ajamised, et tööstur igal ajal, tunni eht paari jooksul müügiloa wõib saada, kikkap siis eht leidub ka ettewõtjad, kes hoolitse- wad, et rahwal ei tuleks palawa päikese kdes janus wawelada.

Juuli wäljawedu ületab sisseweo üle 2,5 milj. kr.

7 kuu aktiivsus üle 6 milj. krooni.

Meie tänawune wälkilaubandus näitab röö- mustawal lombel juba minnenat tuud järjeft wäljaweo ülelaalu. Nii ületab ka juuliku wäljawedu sisseweo rohkem kui 2½ miljoni krooni wõrra.

Juulis on melle sisse weetud kaup 5.108.800 krooni eest. Samal ajal oteme wälja wedanud kaup 7.781.200 krooni eest. Nii on juuliku wälkilaubandus aktiivne 2.622.400 krooni wõrra.

Ühe näitab tänawu aasta esimese 7 kuu wälkilaubanduse kofumõte 6.248.900-krooni- list wäljaweo ülelaalu, kusjuures wälja on weetud kaup 7 kuu kestel 42.004.900 krooni eest. Samal ajal näitab sisseweo kofumõte 35.756.000 krooni.

Wäljaweos püüib endiselt laugel efitkohat wõ, millele järgnewad kfeulooos ja puusaa- dused.

35 a. juubel.

Nädala alul wõis N. A. Jeldhuini masti- natudumiseäri juhatajanna pr. Natalie Rein oma 35-aastasele tegevusele nime- tatud firmas tagasi waadata. 1896. a. astus Rein 17-aastase neiuna samasse asutusse ja on wõhetpidamata seal tegevuses olnud. Kui teenija 35 aastat ühes asutuses mööda mat- nud, siis on tema asutusega ühte kaswanud ja selle õttsemine on siis ka tema mure. Juubeli puhul korraldas nüüdne äriomanik hra E. Jeldhuini kookiõitumise, kuhu kõik asutuse töölised ja äriteenijad paluti. En- dine omanik N. Jeldhuini annetas wäartus- liku auhingituse, ka kaastöölise poolt aus- tati teda hingitusega.

Äride piiratud kauplemiseaeg takistab ostjaskonda.

Meile kirjutas: Kuna meie ärid ainult kella 5-ni lahti on, siis sagebati just äriteem- jad ja ametnikud jattuwad kiffikusse. Näitels äriteenijad peawad äris olema kuni kella 5-ni, kuid ega siis peale ärisulgemist ei saa ju kofe tulema ülla, tuleb ühte-teist wael kor- raldada, nii et wõhemalt kell on juba tuus, i inimene teenistusest wabaks saab.

Kuwa äris teeniw isik wabaneb alles ärist kell 4/6, ka oleks tarwis pesu eht mõnda teist piijasja osta, kuid ei saa, ja kui ärioma- nit peaks mõni minut äri üle lubatud aja lahti hoidma, siis kofe on politsei protokolliga ähwardamas. Ja nii on lugu ka teiste töö- listega ja ametnikudega, kes mitte kell 3 ei wabane teenistusest, nagu enamik riigi- (eriti ministeeriumides) teenijaid.

Eriti poiskmeestel teeb päris wiha, kui teineford laupäewa õhtul fauna minnes puhas pesu puudub ja seda kufagilt ka mitte raha eest ei saa.

Samuti on lugu ka turistidega, teineford tuleb laew kas kiffem eht pühapäewal sisse, wälkimaalased osatfjid heameelega ühte-teist, kuid ei saa — kaubitsemise aeg on möödas.

Kas ei saaks seda puudust sellega korma- bada, et igas linnajaoos üks eht paar äri peale määratud ja mõni tund kauem kaup- letkib. Ka siis ei pruugiks sealjuures kugugi äriteenijail kannatada, — iga äriomanik eht tema perekonnaliikmed wiibifid meeleldi mõ- ned tunnid äris kauem, kui aga laulebda saaks.

Poiskmees.

Kas kõhutõbi tuleb Nõmmelt?

Viimasel ajal on haigustuse juhtumeid olnud, mis wõiwad kujuneda epidemilis- teks, kui aegjasti ei otfita tõkkeid. Oleta- takse, et Nõmmel jaamaahoonest wõivad alguse saada igasugused taunid. Kui här- ra teedeminister mitte ei wiibiks lõbu- reifil wälkismail, wõiks talle soomitada Ford Nõmmel jaama ooteruumi 5 minutiks sisse astuda. Znimefearmastusest peafki- me talle ka soomitama, et ka gaasimaski kaaja wõtaks, sest muudu wõiks härra mi- nistrit süda hakata pöörutama.

On otse imestamisväärt, kui kaugele on läinud meie wõimude hoolimatus rah- wa wastu. Rahmas peab seda pörguhaisu neelama, mida on heakspananud jagada ümbeskonnale kiffjugu „asjatundjad“. ehitajad ja muud hurnitad isftud. Se- nini ootafid inimesed Nõmmel rongide saabumist wäljas, kuid siigise tulekuga tu- leb paratamatult warju otfida jaama- hoones.

Kuid Nõmmel jaamahoones wiibimine osutub jedawõrd wõimatuse, et paljud ela- nikud Nõmmelt jälle Tallinna kolivad.

Nagu kuuleme, olawat nõmmelastel kawatjus raudteewalitsust kofutusse kae- bada õhu — — — — — mife päraft. Ole- wat kindlasti loota, et mõni ametnik len- dab oma kohalt.

Nõmmelane.

Oksjon linna pandimajas.

on weel 1. septembril. Müügile tule- wad asjad, millede wastu antud laenuide protfendib tasumata: riidetauad, kuld- ja hõbeasjad, grammofonid, jalgrattad lne.

Wäljandja: Kirjastushüfus „Är“. Wastutaw toimetaja: W. E t m a n n.

Oma kauaaegset, truud ja ustavat ärijuhti

Vassili Sappelkin'it

mälestab tõsisel kurbuses H. GUTKIN, Inglise Magasini omanik.

Matmine 30. skp. kell 12 lõunal.

Compagnie Française du Tourisme Paris,
organiseerib publiku soovil veel ühe sõidu

Pariisi koloniaalnäitusele.

7 ja 10 päeva Pariisis.

Krasõit Tallinnast 17. sept. Riistast 18. sept.

Kogu sõit on taudteel, sinna ja tagasi; mitte arvestades sõitjate arvu; hind kr. 300 alates, laaja arvutud sõit, mõõrastemaja, täieline pension, **Pariisi, Versailles Fontainebleau** vaatamine ja sõit kuulub. Särelnaiks võimalik.

Teateid ja üleskirjutamine

Prantsuse laevaliin Ch. R.,
Dunkri 2. Tel. 432-91.

Dipl. arh. N. Thamm

Koidula t. 10 - 4, tel. 306-52.

Vastuvõtu tunnid kl. 9-10 e l. ja 2-4 p. l.

Valmistam ehitusprojekte asjatundlikult,
teostan tööde juhatus ja järeilvalvet.

Ehitus - puumaterjalide ladu,
Uus-Sadama tän. 11, telefon 300-52

müüb odavate hindadega

**haid, kuivi laudu,
prusse, latte, liiste** jne.

igasugustes mõõtudes ja **hõõveldab** eritellimiste järgi. Saamas saadaval kütteks **kuivi hõõvlilaaste.**

Plekitööstus

G. Linholm

Tallinn, V. Kalamaja 32

nüüdne kõnetraadi nr. on

439-93.

Mitte reklaam vaid tarvitamine tõendab Teile et,

„GRANIIT“

põrandalakki-värv

on kõige parem ja odavam

O.-ü. H. Graf &
E. Jürgens

Tallinn, Soo 22.
Kõnetr. (2) 20-33.

Raudkaubad

ehitusetarbed
tõõriltstad mitmes.
tehnilised tarbed
tühendused
metallid

Suurim poltide, kruvide ja needide ladu.

Ernst Aring

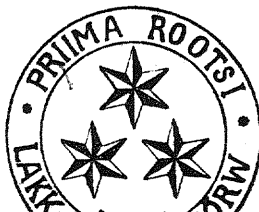
Tallinnas, Vana Viru 8/10
Kõnetraat (2) 24-85

„Tallinna Teataja“

tellimisi

võtavad vastu kõik
postiasutised.

Õstmitse juures palume
tahtemärki tähele panna.

Kõrgeväärtuslikku

Rootsi

Kiivisõetõrva

tuntud headuses saada

Pachel & Ko.,
Tallinn, Ala tän. 10.

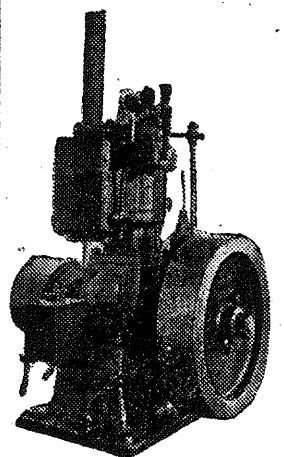
Telefon (20) 3-43.

oooooooooooo

Masinaehitus- ja kassa-
kapitcheas

„LAVERNA“

Tallinn, Pääsukese 4,
kõnetr. 308-12.

Nahvtamootorid
6-12 h. j.

Mõõdukad hinnad!
Soodsad maksutingimused kuni
3 aasta järelmaksuba.

oooooooooooo

Arstid

Dr. med. Wilms

Naha, sugu- ja põiehaigused.
Elektrikabinett.
Igapäev kl. 9-11 ja 6-7.
Narva mnt. 11. Tel. 305-82.

oooooooooooo

Elan nüüd

S. Roosikrantsi 8-1

Kõnet. kella 4-6 p. l.,
tel. 453-77.

Dr. A. Lane.

oooooooooooo

Tagasi jõudnud
ja võtan jälle vastu.

Hambaarst

Boris Beltschikoff.

Tallinn, Rüütli 14, tel. 428-81.

Tagasi jõudnud

Dr. I. Braschinsky

Mao-, soolte- ja almete-
vahetuse haigused.

Lõmbitu tän. 23-4.

Telefon (2) 12-64.

Vastuvõtt kl. 9-11 ja 4-6.

Dr. Lydia Luik-Hellat

Naiste- ja sünditusabi.

Vastuvõtt kl. 11-1 ja 5-7.
Tõnismäel 2, lrt. 2

(Raarli kiriku vastas).

Kõnetraat 453-28.

Dr. A. Grasmansdorf

Sisehaigused.

Vastuv. 11-1 ja 1/27-1/28.

Belgulinna,

Rõhu tän. 15-8

(Telliskivi tän. nurgal).

Eluforteri telefon 453-71.

Elan nüüd S. Tatari 7, krt. 2.

Naisarst

Dr. Sch. Katz.

Naiste- ja sisehaigused.

Vene tän. 1. Tel. (20) 2-51.

Dr. Pender.

Naha-, sugu-, põie- ja sisehaig.

Kl. 11-1 ja 5-7.

Kõrgustikpõike. Valg. ravim.

Verepõik (W.R.).

Dr. E. Kirschenberg.

Närviarst.

Singellise ravi kabinet.

Vastuv. teisip., reedel, neljap.,

reedel kella 9-10 ja 4-6.

Pilt tän. 36, lrt. 26,

telefon nr. (2) 32-99.

Minu telefoninumber

on nüüd

452-39

Dr. A. Keerd

oooooooooooo

Tagasi jõudnud

Dr. Ernst Brasche.

Rüütli t. 14-5. Telefon 431-97

Kõrva-, nina-, kurgu- ja

haavahaigused.

Kõnetunnid arip: 10-11 e. l.

ja 1/25-6 p. l.

oooooooooooo

Dr. H. Rossman

Haava ja liikme haigused.

Vastuvõtt kl. 4-5 p. l.

Lilva tän. 24.

Telefon (20) 1-87.

Võtan jälle haigeid vastu

Dr. med. G. Dunkel.

Kõrva-, kurgu- ja nina-

haiguste eriarst.

Kõnet. kl. 4-6 (välja arvatud

teisipäevad).

Allika tän. 9. Telefon 5-42.

Dr. N. Goromulinsky

Naiste- ja lastehaigused.

S. Roosikrantsi tän. 15-1.

Kõnetunnid kl. 12-1 ja 4-6.

Kõnetraat 452-45.

Tagasi jõudnud
algaan vastuvõttu.

Sisehaigused ja arstlikud ana-

lüüfid.

Dr. M. Abrahamson

Pilt tän. 35-2, tel. (200)-55.

Vastuvõtt kl. 9-11 ja 4-6.

Tagasi jõudnud
hambaarst

Adele Ruus

Vastuvõtt kl. 10-12 ja 4-6.

Jaani tän. 6-5.

Kõnetr. (2) 24-96.

Tagasi jõudnud

Dr. K. Pedusaar.

Telef. (20) 4-56. V. Pärnu mnt.

29, kõnet. kl. 1/24-1/25.

Võtan jälle haigeid vastu

kl. 4-5 p. l. Niguliste t. 12,

fort. 5. Telefon 428-70.

Dr. Leesment

naiste- ja

Ammaemandad

Ammaemand

O. Karpenko

Narva m. 57. Kõnetr. 300-37.

Sadamaajama lähedal.

Masseerijad

Tagasi jõudnud

Emilie Leppik

Masseeriija (kosmeetika)

Kaupmehe tän. 15-2.

Kõnetunnid 10-1 ja 4-6.

Telefon 23-55.

Advokaadid

Olen tagasi

Vannut. advokaat

Ed. Mühlberg

Vastuvõtt kl. 5-7 p. l.

V. Pärnu mnt. 6.

Kõnetraat (2) 15-48.

Vann. advokaadi abi

Jaan Poska

kõnetunnid on alates 2. sept.

endiselt kl. 9-11 homm.

ja 5-7 p. l. Vana Posti

tän. 6, telefon (20)-831,

kodus 303-20.

